

248969

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

248969

รายงานวิจัย เรื่อง

พฤติกรรมการรับฟังและความต้องการรายการวิทยุ เพื่อการศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

โดย

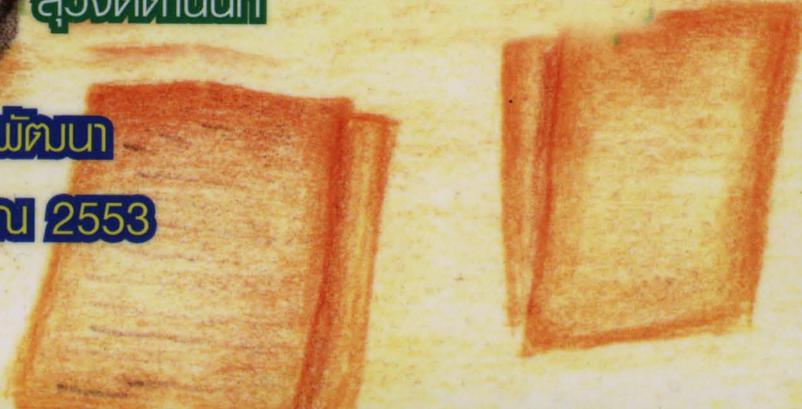
รองศาสตราจารย์ ศุภรัศมิ์ จิตกุลเจริญ

รองศาสตราจารย์ ดร. ژیไลลักษณ์ สุวจิตตานนท์

ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีงบประมาณ 2553

ISBN: 978-974-7560-88-6

600854569

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

248969

รายงานวิจัย

เรื่อง

พฤติกรรมการรับฟังและความต้องการรายการวิทยุเพื่อการศึกษาของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

โดย

รองศาสตราจารย์ สุภรณ์ศรี จิตติกุลเจริญ
รองศาสตราจารย์ ดร. วิไลลักษณ์ สุวจิตตานนท์

ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปีงบประมาณ 2553

ISBN: 978-974-7560-88-6

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการรับฟังและความต้องการรายการวิทยุเพื่อการศึกษาของ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงสำเร็จได้เพราะ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยจาก สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยรามคำแหง ตลอดจนนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ได้มีส่วนช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สนับสนุนด้านข้อมูล คณะผู้วิจัยจึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ประโยชน์และความดีทั้งหลาย หากจะมีขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คณะผู้วิจัย ขอมอบแก่ทุกท่านที่เกี่ยวข้อง

คณะผู้วิจัย

พฤษภาคม 2554

บทคัดย่อ

พฤติกรรมการรับฟังและความต้องการรายการวิทยุเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย

รามคำแหง

248969

การศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมการรับฟังและความต้องการรายการวิทยุเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับฟังและความต้องการรายการวิทยุเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจพฤติกรรมและความต้องการของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาปริญญาตรีในสวนกลาง (กรุงเทพมหานคร) ปีการศึกษา 2552 จำนวน 427 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มจึงเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) และสถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation)

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนมากเป็นนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 15-25 ปี ยังไม่ได้ทำงานจึงยังไม่มีรายได้ นอกจากนี้โดยภาพรวมนักศึกษาไม่รู้จักรายการวิทยุเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง หากจะรับฟังก็จะฟังทุกรายการ รองลงมา คือ จะฟังเทปคำบรรยายกระบวนวิชาบังคับของคณะต่าง ๆ เพราะต้องการรู้และเข้าใจบทเรียนมากขึ้นอีกทั้งขณะที่ฟังสามารถทำกิจกรรมอย่างอื่นได้ด้วย และส่วนใหญ่คาดว่าจะรับฟังได้ในช่วงเวลา 18.01-21.00 น. ที่บ้านขณะอ่านหนังสือ/ทำการบ้าน โดยมีการติดตามฟังรายการนาน ๆ ครั้ง

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการด้านองค์ประกอบรายการประเภทความรู้วิชาการ โดยรวมทุกด้านระดับปานกลาง แต่ต้องการมากในเรื่องการสรุปประเด็นเนื้อหาชัดเจนและสอดคล้องกับตำราเรียนในกระบวนวิชานั้นๆ รายการประเภทบันเทิงและความรู้ทั่วไปโดยรวมต้องการในระดับมาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความน่าเชื่อถือและทันสมัยของข้อมูล รองลงมา คือ รูปแบบรายการน่าสนใจและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ ส่วนรายการประเภทข่าวสาร

ความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ต้องการให้เนื้อหา มีประโยชน์ ต่อผู้ฟัง น่าเชื่อถือและทันสมัย

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการด้านการนำไปใช้ประโยชน์จากรายการทั้งสามประเภท โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ใช้ในการทบทวนบทเรียนสำหรับการสอบ และติดตามข่าวสาร ของมหาวิทยาลัยและสังคม

การทดสอบสมมติฐานพบว่า 1) ลักษณะประชากรได้แก่ เพศ อายุ รายได้ และคณะ ส่วนใหญ่แล้วไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการด้านองค์ประกอบรายการและการนำไปใช้ประโยชน์ ยกเว้นบางลักษณะประชากร เช่น คณะและรายได้ มีความสัมพันธ์กับความต้องการ ทั้งสองด้านในบางประเภทรายการ 2) ประเภทรายการมีความสัมพันธ์กับความต้องการด้าน องค์ประกอบรายการและการนำไปใช้ประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ความต้องการ ทั้งสองด้านก็มีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปาน กลาง

ถ้ามหาวิทยาลัยมีการปรับปรุงรายการตามความต้องการ นักศึกษาส่วนใหญ่คาดว่าจะรับ ฟังรายการวิทยุเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหงในระดับปานกลางถึงมากและต้องการ จะฟังรายการวิทยุของมหาวิทยาลัยผ่านทางวิทยุ เอฟ.เอ็ม.และ วิทยุอินเทอร์เน็ต

Abstract

RU Students' Listening Behaviors and Needs on Educational Radio Programs

248969

The purpose of this research is to explore RU students' listening behaviors and needs on educational radio programs of Thailand National Radio stations (AM 837 KHz). This is a quantitative research which using questionnaires to survey RU students' behaviors and needs on educational radio programs. A sample size of this research consists of 427 undergraduate students in main campus (Bangkok) and selected by multistage random sampling. The research uses descriptive statistics (percentage, average and standard deviation) and inferential statistics (t-test, One- way ANOVA—when the differences are found, paired comparison is used by Scheffe and Pearson's Correlation) in order to analyze the data.

The findings are summarized as follows:

Most respondents are female, studying in faculty of Political Science, staying in Bangkok, aged 15-25 years old and unemployed. They don't recognize RU educational radio programs. If they recognize, they would like to listen to every program, especially academic lesson programs because they would like to learn and get better understanding of lessons including working along with listening to the radio programs. They believe that a suitable time for them to listen to the radio is 6.00-9.00 pm. Generally, they listen to the radio programs at home while reading and doing homework.

In general, most students need fairly in every component of academic programs. However, they need a great deal of comprehensible content programs and relevant to their texts. Regarding entertainment and general knowledge programs, they need a great deal of reliability and modernization of knowledge including interesting programs' format according to their content. Most students also need highly in every component of information programs, especially reliable, beneficial and modern context for audiences. Most students need to use information and knowledge from all programs highly in lesson reviews and track news of university and society.

The results of hypotheses show that 1) Most of demographic characteristics do not correlate to RU students' needs (programs' components and uses) on educational radio programs. 2) Types of radio programs correlates statistical significantly to students' needs (programs' components and uses) and 3) Students' needs of programs' components correlates statistical significantly with an average level to the needs of uses of educational radio programs.

Students would like to listen to the radio moderately and highly if the university improves the programs regarding their needs. They would like to listen to a F.M. and internet radio.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	II
บทคัดย่อภาษาไทย	III
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	V
สารบัญ	VII
สารบัญตาราง	IX
สารบัญภาพ	XIII
บทที่ 1	
ความเป็นมาของปัญหาและปัญหาการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
รายการวิทยุกระจายเสียง	7
ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล	11
แนวคิด เกี่ยวกับกระบวนการเลือกสรรข่าวสาร	15
ทฤษฎี การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจสื่อ	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
กรอบแนวคิดการวิจัย	31

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การหาคุณสมบัติเครื่องมือ	36
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	36
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	37
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	38
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	39
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการรับฟัง	45
ผลการทดสอบสมมติฐาน	57
ความคิดเห็นที่มีต่อการปรับปรุงรายการวิทยุเพื่อการศึกษา	74
บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	76
สรุปผลการวิจัย	76
อภิปรายผลการวิจัย	78
ข้อเสนอแนะ	80
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	86
ประวัติผู้วิจัย	94

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง (1) ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดสัดส่วนตามจำนวนนักศึกษาของแต่ละคณะ	33
ตาราง 1 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	39
ตาราง 2 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	40
ตาราง 3 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ	40
ตาราง 4 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะที่เรียน	41
ตาราง 5 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้	41
ตาราง 6 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับฟังรายการจำแนกตามจังหวัด	42
ตาราง 7 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการรับฟังรายการวิทยุเพื่อการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง	45
ตาราง 8 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับฟังรายการ จำแนกตามรายการ	46
ตาราง 9 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับฟังรายการจำแนกตามเหตุผล	46
ตาราง 10 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการจำแนกตามเวลา	47
ตาราง 11 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับฟังรายการจำแนกตามการติดตามฟังรายการ	48
ตาราง 12 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการจำแนกตามสถานที่	48
ตาราง 13 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการจำแนกตามกิจกรรม	49

	หน้า
ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการด้านองค์ประกอบของ รายการ เทปคำบรรยาย/สรุปกระบวนการวิชา-รายการประเภทความรู้วิชาการ	50
ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการด้านการนำไปใช้ประโยชน์ ของรายการเทปคำบรรยาย/สรุปกระบวนการวิชา-รายการประเภทความรู้วิชาการ	51
ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการด้านองค์ประกอบ รายการของรายการสังคีตกรรมย์ และรายการนানা...นำรู้-รายการประเภทบันเทิง และความรู้ทั่วไป	52
ตาราง 17 จำนวนค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการด้านการนำไป ใช้ประโยชน์ของรายการสังคีตกรรมย์ และรายการนানা...นำรู้-รายการประเภทบันเทิง และความรู้ทั่วไป	54
ตาราง 18 จำนวนค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการด้าน องค์ประกอบ รายการของรายการคุยกันยามเย็น-รายการประเภทข่าวสาร	55
ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการด้านการนำไปใช้ ประโยชน์ของรายการคุยกันยามเย็น-รายการประเภทข่าวสาร	56
ตาราง 20 การเปรียบเทียบความต้องการด้านองค์ประกอบรายการของรายการเทปคำ บรรยาย/สรุปกระบวนการวิชา-รายการประเภทความรู้วิชาการจำแนกตามเพศ	58
ตาราง 21 การเปรียบเทียบความต้องการด้านการนำไปใช้ประโยชน์รายการเทปคำ บรรยาย/สรุปกระบวนการวิชา-รายการประเภทความรู้วิชาการจำแนกตามเพศ	59
ตาราง 22 การเปรียบเทียบความต้องการด้านองค์ประกอบรายการของรายการสังคีต กรรมย์และรายการนানা...นำรู้-รายการประเภทบันเทิงและความรู้ทั่วไปจำแนกตามเพศ	60
ตาราง 23 การเปรียบเทียบความต้องการด้านการนำไปใช้ประโยชน์ของรายการสังคีต กรรมย์ และรายการนানা...นำรู้-รายการประเภทบันเทิงและความรู้ทั่วไปจำแนกตาม เพศ	61

	หน้า
ตาราง 24 การเปรียบเทียบความต้องการด้านองค์ประกอบรายการของรายการคู่กัน ยามเย็น-รายการประเภทข่าวสาร จำแนกตามเพศ	62
ตาราง 25 การเปรียบเทียบความต้องการด้านการนำไปใช้ประโยชน์ของรายการคู่กัน ยามเย็น-รายการประเภทข่าวสารจำแนกตามเพศ	64
ตาราง 26 การเปรียบเทียบความต้องการด้านองค์ประกอบรายการของรายการเทปคำ บรรยาย/สรุปกระบวนการวิชา-รายการประเภทความรู้วิชาการ จำแนกตามคณะ	65
ตาราง 27 การเปรียบเทียบความต้องการด้านการนำไปใช้ประโยชน์ของรายการเทปคำ บรรยาย/สรุปกระบวนการวิชา-รายการประเภทความรู้วิชาการจำแนกตามคณะ	65
ตาราง 28 การเปรียบเทียบความต้องการด้านองค์ประกอบรายการของรายการสังคีต กรรม์ และรายการนานา...นำรู้-รายการประเภทบันเทิงและความรู้ทั่วไป จำแนกตาม คณะ	66
ตาราง 29 การทดสอบค่าเฉลี่ยความต้องการด้านองค์ประกอบรายการของรายการสังคีต กรรม์ และรายการนานา...นำรู้-รายการประเภทบันเทิงและความรู้ทั่วไปจำแนกตาม คณะเป็นรายคู่	66
ตาราง 30 การเปรียบเทียบความต้องการด้านการนำไปใช้ประโยชน์รายการของ รายการสังคีตกรรม์ และรายการนานา...นำรู้-รายการประเภทบันเทิงและความรู้ทั่วไป จำแนกตามคณะ	67
ตาราง 31 การเปรียบเทียบความต้องการด้านองค์ประกอบรายการของรายการคู่กัน ยามเย็น-รายการประเภทข่าวสารจำแนกตามคณะ	67
ตาราง 32 การเปรียบเทียบความต้องการด้านการนำไปใช้ประโยชน์รายการคู่กันยาม เย็น-รายการประเภทข่าวสารจำแนกตามคณะ	68
ตาราง 33 การทดสอบค่าเฉลี่ยความต้องการด้านการนำไปใช้ประโยชน์รายการคู่กัน ยามเย็น-รายการประเภทข่าวสารจำแนกตามคณะเป็นรายคู่	69

	หน้า
ตาราง 34 การเปรียบเทียบความต้องการด้านองค์ประกอบรายการของรายการเทพคำ บรรยาย/สรุปกระบวนการวิชา-รายการประเภทความรู้วิชาการจำแนกตามรายได้	69
ตาราง 35 การเปรียบเทียบความต้องการด้านการนำไปใช้ประโยชน์รายการเทพคำ บรรยาย/สรุปกระบวนการวิชา-รายการประเภทความรู้วิชาการจำแนกตามรายได้	70
ตาราง 36 การเปรียบเทียบความต้องการด้านองค์ประกอบรายการของรายการสังคีต กรรม และรายการนาฏ...นำรู้-รายการประเภทบันเทิงและความรู้ทั่วไปจำแนกตาม รายได้	70
ตาราง 37 การเปรียบเทียบความต้องการด้านการนำไปใช้ประโยชน์รายการสังคีต กรรม และรายการนาฏ...นำรู้-รายการประเภทบันเทิงและความรู้ทั่วไปจำแนกตาม รายได้	71
ตาราง 38 การเปรียบเทียบความต้องการด้านองค์ประกอบรายการของรายการคุยกัน ยามเย็น-รายการประเภทข่าวสารจำแนกตามรายได้	71
ตาราง 39 การเปรียบเทียบความต้องการด้านการนำไปใช้ประโยชน์รายการคุยกัน ยามเย็น-รายการประเภทข่าวสารจำแนกตามรายได้	72
ตาราง 40 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างประเภทรายการกับความต้องการรายการด้าน องค์ประกอบรายการและด้านการนำไปใช้ประโยชน์ของวิทยุเพื่อการศึกษาของ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	73
ตาราง 41 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่คาดว่าจะรับฟังรายการวิทยุ เพื่อการศึกษาถ้ามหาวิทยาลัยจัดรายการวิทยุตามความต้องการ	74
ตาราง 42 จำนวนความถี่และค่าร้อยละของช่องทางที่กลุ่มตัวอย่างต้องการรับฟัง รายการวิทยุเพื่อการศึกษา	75

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 องค์ประกอบของกระบวนการสื่อสารของทาสเวลล์	9
ภาพ 2 แบบจำลอง การสื่อสารของทาสเวลล์ ที่นำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัย	10
ภาพ 3 แบบจำลองการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ	19
ภาพ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย	31